

ЗВІТ

про роботу III з'їзду фізіологів СНД «Фізіологія та здоров'я людини», присвяченого пам'яті академіка П.Г.Костюка

Зважаючи на те, що III з'їзд фізіологів СНД був присвячений пам'яті академіка П.Г.Костюка, який був відомий не тільки як директор Інституту фізіології ім.О.О.Богомольця НАН України і Президент Українського фізіологічного товариства, але також як президент Спілки фізіологічних товариств країн СНД, було прийняте рішення про проведення з'їзду на території України в м.Ялта 1-6 жовтня 2011 року на базі готеля «Ялта-Інтурист».

Організатори з'їзду – Міжнародна Асоціація Академій Наук, Російська Академія наук, Національна Академія Наук України, Інститут фізіології ім.О.О.Богомольця, Інститут імунофізіології (Москва), Спілка фізіологічних товариств країн СНД.

Попередньо було зареєстровано понад 900 заявок на участь у з'їзді. Фактично в роботі з'їзду приймали участь 824 делегата із всіх колишніх республік СРСР, а також науковці із США, Німеччини, Франції, Чехії і Австралії, отже з'їзд був із міжнародною участю.

Україну представляли 204 делегата (друге за кількістю представництво, після Росії). Голова програмного комітету з'їзду – віце-президент Російської Академії наук акад. А.І.Григорьев; спів-голови програмного комітету – академік-секретар відділення фізіології і фундаментальної медицини Російської Академії наук Ю.В.Наточін; президент Російського фізіологічного товариства акад. М.А.Островський (Інститут біохімічної фізики ім. Н.М.Емануеля РАН, Москва), директор Інституту імунофізіології (Москва) проф. Р.І.Сепіашвілі, президент Українського фізіологічного товариства ім. П.Г.Костюка, директор Інституту фізіології ім.О.О.Богомольця акад.О.О.Кришталь; президент фізіологічного товариства Молдови Ф.І.Фурдуй (Інститут фізіології і санокреатології АН Молдови). Голова оргкомітету – директор Інституту імунофізіології (Москва) проф.Р.І.Сепіашвілі. Науковий секретаріат – Т.А.Славинська (Москва), М.В.Третьяк (Москва), д.б.н. Л.М.Шаповал (Київ).

III з'їзд фізіологів СНД проходив під девізом «Фізіологія та здоров'я людини». Фізіологія є теоретичною основою охорони здоров'я. Саме в такому ключі була складена наукова програма з'їзду. Учасники обговорювали як різні аспекти клітинної і молекулярної фізіології, так і проблеми, напряму пов'язані із здоров'ям людини. Всі делегати відмітили високий науковий рівень з'їзду і його чітку організацію, значний внесок проф.Р.І.Сепіашвілі в організацію і проведення такого широкомасштабного форуму, хоч звертали увагу на те, що Програма з'їзду дуже перевантажена (засідання починались о 9.00 і закінчувались о 19.00).

На з'їзді були прочитані 4 меморіальні лекції, а саме:

О.А.Кришталь (Київ) «Вклад П.Г.Костюка в парадигму кальцієвої сигналізації»;
А.И.Григорьев (Москва) «Роль академика О.Г.Газенко в становлении и развитии космической физиологии и медицины»;
Ю.В.Наточин (Москва) «Водно-солевой гомеостаз – роль рефлексов, гормонов, инкретинов, аутокоидов»;
Р.И.Сепиашвили (Москва) «От теории клеточной патологии Р.Вирхова к фагоцитарной теории И.И.Мечникова».

Було прочитано також 2 пленарні лекції і зроблено 20 пленарних доповідей, з них 2-співробітниками Інституту фізіології ім.О.О.Богомольця, а саме: акад. О.О.Мойбенко «Системные и молекулярно-генетические механизмы кардиопротекции» і акад. О.О.Кришталь «Опиоидный контроль P2X рецепторов в сенсорных нейронах крысы».

Усні доповіді були представлені в рамках 17 симпозіумів. Засідання симпозіумів проводились паралельно в 5 залах щоденно. Основні симпозіуми – Клітинна і молекулярна фізіологія; Фізіологія сенсорних систем; Фізіологія серцево-судинної і дихальної систем; Фізіологія нирок і водно-електролітного гомеостазу; Молекулярні механізми модуляції нейрональної активності; Сучасна візуалізація – прорив в дослідженнях мозку людини; Фізіологія імунної системи; Фізіологія спорту і праці; Нейрофізіологія, нейрохімія, сигнальні молекули; Фізіологія ендокринної системи. Фізіологія репродуктивної системи; Еволюційна фізіологія, екологічна фізіологія; Психофізіологія; Екологія і здоров'я людини; Здоров'я і санокреатологія; Адаптація, стрес і здоров'я. Рівні здоров'я і функціональні резерви організму; Транскраніальна електростимуляція в психофізіології і клініці; Фізіологія сільськогосподарських тварин.

Щоденно (2.10 – 5.10.2011 рю) проводився конкурс стендових доповідей: призначені на кожний день модератори аналізували представлені доповіді і визначали кращі з них.

Співробітники Інституту фізіології ім.О.О.Богомольця прийняли активну участь в організації і проведенні з'їзду. Розширені тези пленарних доповідей, представлених на з'їзді, опубліковані у Фізіологічному журналі (№5, 2011 р.) і доставлені в Ялту для розповсюдження серед делегатів з'їзду. Співробітники Інституту фізіології ім.О.О.Богомольця (делегати з'їзду) організували комп'ютерне забезпечення і демонстрацію доповідей на симпозиумах, які проводились щоденно в двох залах із 5.

На з'їзді відмічено високий науковий рівень досліджень, які проводяться в Інституті фізіології ім.О.О.Богомольця. Співробітники Інституту представили 15 усних симпозиальних доповідей і 13 постерних.

В стендових сесіях, які проходила 2 -5 жовтня, відмічені сертифікатами за кращі стендові доповіді співробітники Інституту:

I місце:

К.Ю.Суханова і Д.В.Гордієнко «Вход Ca^{2+} в клетку и высвобождение Ca^{2+} из внутриклеточных депо при активации P2X рецепторов мезентериальной артерии морской свинки» (Інститут фізіології ім.О.О.Богомольця, Лондонський університет Св.Георгія)

И.Б.Филиппов, О.Н. Падурару, Я.А.Андреев, Е.В.Гришин, Я.М.Шуба «Влияние рекомбинантных полипептидных модуляторов TRPV1 –каналов на сокращение гладких мышц детрузора мочевого пузыря крыс в норме и при экспериментальном диабете» (Інститут фізіології ім.О.О.Богомольця, Інститут біоорганічної хімії ім.акад. ММ.Шемякінва і ЮА.Овчиннікова, Москва)

II місце:

В.А.Яворський, Н.А.Богданова, Н.Х.Погорелая і О.О.Лук'янець, И.С. Магура «Характеристики калиевого тока в клетках феохромацитомы крысы PC12 в условиях гипоксии. Модуляция свойств воротных механизмов K^+ каналов проникающими ионами» (Інститут фізіології ім.О.О.Богомольця) .

Співробітники Інституту фізіології ім. О.О.Богомольця були в числі модераторів 3 симпозіумів: симпозіуму «Фізіологія серцево-судинної і дихальної систем» - акад. О.О.Мойбенко, симпозіуму «Молекулярні механізми модуляції нейрональної активності» - акад. О.О.Кришталь і симпозіуму «Клітинна і молекулярна фізіологія» - проф. О.О.Лук'янець, модератор стенової сесії 5 жовтня - д.б.н. Л.М.Шаповал.

В останній день роботи з'їзду проводився конкурс молодих вчених.

Переможцем конкурсу комісією визначена **О.В. Носаль** (Міжнародний центр молекулярної фізіології, Київ) – Перша премія за стенову доповідь **Е.В.Носаль, О.П.Любанова, Я.М.Шуба** «Модуляція Cav3.1 Т-типа кальцієвих каналів никелем», відмічено також Ю.Дискіну (Інститут фізіології ім.О.О.Богомольця)

III місце: за доповідь Ю.Дискіна, Д.В.Гордиенко «Пути и механизмы увеличения $[Ca^{2+}]$ і при стимуляції іонотропних пуринорецепторів гладкомышечных клеток семавыводящих протоков морской свинки.

Пам'ятаючи про те, що з'їзд був присвячений пам'яті Платона Григоровича Костюка, президента Українського фізіологічного товариства, Українське фізіологічне товариство ім.акад.П.Г.Костюка визначило премію для молодого вченого за кращу доповідь на з'їзді. Її отримала Анна Володимирівна Новоселецька, МГУ, Москва.

Рішенням III з'їзду фізіологів СНД президентом Співки фізіологічних товариств СНД на наступний термін був обраний Р.І.Сепіашвілі (Москва). Віце-президентами Співки були обрані О.О.Кришталь (президент Українського фізіологічного товариства ім.П.Г.Костюка), Ф.І.Фурдуй (президент фізіологічного товариства Молдови), Ф.А.Шукуров (президент фізіологічного товариства Таджикистану) і В.А.Ткачук (МГУ, Москва). Відповідальним секретарем Співки обрана Третьяк М.В. (Москва).

На заключному засіданні новий Президент Співки фізіологічних товариств СНД Р.І.Сепіашвілі оголосив подяку Українському фізіологічному товариству і особисто секретарю Українського фізіологічного товариства д.б.н. Л.М.Шаповал за активну участь в організації та проведенні III з'їзду фізіологів СНД.

Новий Президент Співки висловив подяку Російській Академії наук за організаційну і фінансову підтримку з'їзду (в роботі з'їзду приймали участь віце-президент Російської Академії наук і академік-секретар відділення фізіології і теоретичної медицині РАН). На жаль, Інститут фізіології ім.О.О.Богомольця не отримав фінансової підтримки Національної Академії наук України (хоч заявку подавав), що значно обмежило участь співробітників Інституту в цьому престижному і пізнавальному для молоді форумі.